

marcalinapló

TÉL

Valami nagy-nagy tüzet kéne rakni,
Hogy melegednének az emberek.

Ráhányi mindent, ami antik, ócska,
Csorbát, töröttet s ami új meg ép,
Gyerekjátékok, - ó, boldog fogócska! -
S rászórni szórva mindent, ami szép.
Dalolna forró láng az égig róla
S kezén fogná mindenki földiét.

Valami nagy-nagy tüzet kéne rakni,
Hisz zúzmarás a város, a berek...
Fagyos kamrák kilincsét fölszaggatni
És rakni, adjon sok-sok meleget.

Azt a tüzet, ó jaj, meg kéne rakni,
Hogy fölengednének az emberek!

József Attila

KARÁCSONYAIM FELIDÉZI: KISS LAJOSNÉ NÉMETH ELZA TANÁRNŐ

- A karácsonyhoz való viszonyunk, az ünnepen betöltött szerepünk folyamatosan változik az idő múlásával, első, de egy életet végigkísérő élményeink gyerekkorunkból származnak. Neked mi jut eszedbe, ha gyerekkorod karácsonyaira gondolsz?

- Én egy környékbeli faluban, Sávolyon voltam kisgyerek, édesapám ott volt iskolaigazgató. Szolgálati lakásban laktunk, így szinte az iskola udvarán nőttem fel, együtt a többi gyerekkel, akik félig-meddig családtagnak számítottak. Advent idején édesanyám apró ajándékokat is készíttetett nekik, mindig mindenki kapott valamit: csillógó papírból hajtogatott díszeket, kis horgolásokat, ilyesmit. Általában hó borította be az egész falut, szép, nagy hó, a házat pedig jellegzetes illatok lengték be, a fahéj, a sült bejgli, a káposzta illata.

A karácsonyfa feldíszítésének ideje alatt a nagyobb, már „beavatott” gyerekek feladata volt, hogy távol tartsák a kicsiket a háztól. Engem is fáradhatatlanul szánkóztatott a bátyám egész délután, huzigálta szegény a szánkót fel-alá a gyönyörű, térdig érő hóban. Én pedig mesésen éreztem magam, önfeledten merültem el a falusi tél csodájában. Ebbe az idilli csendbe hasított bele egy nagyfiú hangja, aki ösztönösen kiáltotta oda a bátyámnak: Mi az Valér, karácsonyfa-díszítés van nálatok?

van ez akkor, a fát aztán együtt díszítettük tovább. Emlékeim szerint nem éltem meg tragédiaként a dolgot, tudomásul vettem, hogy ezek szerint ez így van.

Ami igazán szomorú emlékem, az egy másik karácsonyhoz kapcsolódik. Valóságos csodának számító ajándékot kaptam akkor: egy dobozban két kis csésze volt, alátétekkel együtt. Gyönyörködve bámultam a kezemben tartva, amikor a bátyám odakapott, hogy elvegye tőlem - meg akarta nézni ő is. Természetesen leejtettük, és összetört. Összeszedtem a kis csészepeket, szépen becsomagoltam, eltettem, és szinte egy életen át őriz-

tem. Hurcoltam magammal költözésről költözésre, alig pár évvel ezelőtt tudtam csak megválni tőle.

Mert egyébként a mi gyerekkorunkban az ajándékok többnyire házilag készültek: falusi bácsik fabrikálta fajtékók, otthon varrt babaruhák, ilyesmi. Igaz, nálunk az volt az elv, hogy könyv nélkül nincs karácsony. Ma is őrzöm az első mesekönyvet, amit kaptam: A világszép nádszálkisasszony.

- Miért kerültetek Marcaliba, és más lett-e itt a karácsony?

- Anyiban lett más, hogy itt mindennek más lett a mérete, és ez a hozzájuk kapcsolódó tartalmakra is kihatott. Azért jöttünk el egyébként, mert édesapámat ide helyezték a tanács művelődési osztályára, aztán édesanyám is munkába állt, megváltozott az életünk. 1959-ben történt mindez, az ötödik osztályt már itt kezdtem Marcaliban. Szinte felfoghatatlannak tűnt, hogy még ötödik osztályból is kettő van! Ráadásul, amikor hazamentem látogatába a faluba, meghallottam, hogy azt mondják a felnőttek, oda jár az Elza a polgáriba. El nem tudtam képzelni, mi az a polgári, csak törtem a fejem, miért nem iskolába járok, miért polgáriba. Megkérdezni nem akartam senkitől, de sokat töprenghettem rajta, ha ma is ilyen életemben emlékszem rá.

Tudomásul vettem, hogy itt az ünnep is megkettőződik, az iskolában télapó van, otthon meg karácsony. Így volt ez akkor mindenütt, természetesnek tartottuk, és nem kevertük a dolgokat. De a faluból hozott szokások jobban beépültek az emberbe annál, hogy eltűnjenek nyomtalanul, csak úgy őket. A mai napig csak nagyobb közösségben tudok gondolkodni, mint a szűken vett család. Szeretek most is valami apróságot - ha mást nem, akkor egy kis figyelmet, időt, érdeklődést - ajándékozni a régi ismerősöknek, főleg azoknak, akik magukra maradtak.

A közösség összetartása és egyúttal megtartó ereje nélkülözhetetlen - ezt az élményt hoztam magammal a faluból, és ez elkísért egy életen át.

- Marcalit is megszerethetted, hiszen mindössze nyolc évet éltél itt - felső tagozat, gimnázium - a főiskola elvégzése után mégis visszajöttél Pécsről.

- Hazajöttem, igen. Egykori iskolámba, volt tanáraink közé kollégának. Nem volt itt akkor más pályakezdő, fiatal tanár se igen. Szeretettel fogadtak, és mindenkitől rengeteg segítséget kaptam. Azon kevesek közé tartozom, akik nemcsak azt mondhatják el magukról, hogy egykori iskolájukba kerültek vissza tanítani, hanem azt is, hogy onnan is mentem nyugdíjba, soha nem tanítottam máshol, csak itt.

- Tanárként törekedtél rá, hogy az iskolai élet részévé tudd a karácsonyi ünnepkört?

- Magától értetődik, már kisgyerekként ezt láttam otthon is, édesapám iskolájában. Azt is ott tanultam meg, hogy az ünnep akkor az igazi, ha mindenki hozzájárul valamivel, akármilyen csekélységgel is. A kicsiből tud a nagyobb dolog is kinőni, ez itt is így történt. Egy betlehemi verssel kezdődött, amit megtanult az egyik, az osztályomba járó kisdíák, ezzel aztán bekopogtattunk a szomszéd osztályba is. A vers mellé később ének is került, mindig akadtak segítőkész kollégák is, egyre nőtt a részt vevők száma, terebélyesedett a műsor, a végén már a tornatermet is megtöltöttük, és közösen ünnepeltünk.

A nyolcvanas években pedig elkezdtük a betlehemezést a város üzemében. Ez úgy indult, hogy az egyik diák édesapja - aki egyébként katonatiszt volt - épített nekünk egy gyönyörű betlehemet, elkészítettük a jelmezeket - ezek felettebb egyszerűek -, de ötletesek voltak: felturbózott svájci sapka, plédből formált palást például. Kissné Ható Bea kolléganőm hozta az énekkart, és elkezdtük járni a várost, ahogy a régi korok betlehemezői is tették. Mentünk a város üzemébe, a vasúton túli üzemtelepre, ahogy akkoriban hívták - Mechanikai Művek, Május 1. Ruhagyár stb. Tanítás végzetével elindultunk a Noszlopy Iskolától, és vonultunk végig a városon. Gyalog - régen még a gyerekek is tudtak gyalog járni ...

Mindenhol örültek nekünk, megvendégeltek bennünket egy kis süteménnyel, jutott pár szem szaloncukor is a gyerekeknek, odavarázsolódott az ünnep hangulata egy délutánra a gyárfalak közé. A sors vetett véget az egésznek, összetört a betlehem. Hiába próbálkoztunk, többé már nem sikerült eredeti szépségében helyreállítani.

Később, amikor egy évfordulóhoz köthetően az intézmény múltjával foglalkoztam, megtudtam, hogy a régi polgári iskolában külön karácsonyi önképzőkört is szerveztek. Felelevenítettük ezt a hagyományt is, nagy érdeklődés mellett, szép sikerrel. Böle Ági kolléganőm varázslatos hátteret teremtett a gyönyörűen feldíszített könyvtárral, és mindig akadtak segítők. Magyar Vendelné, Nyakas Andrea és a többiek, igazi motorjai voltak mindennek, lehetetlen felsorolni mindenkit.

Nem tartozik szorosan a karácsonyhoz, de a hagyományokhoz igen, és szeretném elmondani, hogy mivel a marcali polgári iskola a Klebelsberg - programnak köszönheti létrejöttét, elhatároztuk egyszer, hogy végigjárjuk a program keretében felépült többi környékbeli iskolát. Szabóné Zsuzsával végig is jártuk - nem üzemelnek már eredeti funkciójukban, a legtöbb

kocsma lett mára már. Sic transit gloria mundi...

- Felnőttként, új családot alapítva, előfordul, hogy ütköznek a különböző hagyományok, az egyik családban ez a szokás, a másikban meg az, nem lehet egyszerre jelen lenni mindenütt, szoktak ebből konfliktusok keletkezni. Te megéltél ilyen ütközést?

- Nem. Nem kellett, a sors a maga kegyetlen módján „megoldotta” ezt. 25 éves koromra már nem éltek a szüleim, már nem kellett, mert nem volt hova menni. A férjem szülei Felsőrajkon éltek, bennük találtam meg az én elveszett családomat. Hasonló gondolkodású emberek voltak, hasonló hagyományokkal. Annyi volt a különbség, hogy náluk, miként az egész faluban, narancsillat lengte körül az ünnepet. Mint megtudtam, azért, mert régen évente egyszer, karácsonykor lehetett csak narancsot kapni, így mindenki ez kapcsolódott a karácsonyhoz, és ez meg is maradt.

Amire pedig felnőttek a gyerekeink, és nekik is saját ünnepük lett, magára maradt az anyósom, ezért már nem mi utaztunk oda, hanem ő jött hozzánk.

- Most mi nálatok az ünnepi menetrend? Hogy zajlik az ajándékozás?

- Mindenki itt él a közelünkben, nem nehéz a szervezés. Többnyire úgy van, hogy a Szenteste a legszűkebb családé, és az ünnep első napját töltjük együtt nálunk. Hogy meddig maradhat így, nem tudjuk, hiszen ma-holnap az unokák is felnőttek lesznek, saját családdal majd, esetleg más szokásokkal is. Dehát ez az élet rendje, őrizzük is a hagyományokat, meg változtatunk is rajtuk.

Az ajándékozásban igyekszünk elkerülni a tárgyak túlburjánzását. Élményt, közösen eltöltendő időt szoktunk ajándékozni egymásnak, és valami nagyon személyhez kötődő apróságot, a figyelem és a szeretet jeleként.

Azt vallom, és a rám bízott fiatalokat is arra próbáltam nevelni, hogy jó, ha van sok csillagszóród, de jobb, ha a csillagokat magad szórod. *O.I.*

BERECZK BALÁZS - ALPOLGÁRMESTER

-A karácsony számomra mindenképpen a családot jelenti. Mivel mindenki Marcaliban és a környékén él, ilyenkor meglátogatjuk a széles rokonságot. Régen is ezt jelentette az ünnep. Népes gyereksereg volt a rokonságban, a dédszüleknél, nagyszüleknél tudott találkozni mindenki egymással. Gyerekként megélve azt, hogy mindenhol megjött a Jézuska, a közös vacsorák, beszélgetések, az együtt játszás, ez hatalmas élmény volt. S ez egyben a felnőtté válást is jelentette.

-Volt-e hagyomány a családban, megszokott forgatókönyve az ünnepnek?

- Szentestét szűk családi körben, négyesben töltöttük. A menü fontos része volt a hal, és a mamám készítette rétes. A tágabb család 20-25 főből

állt. Mindig volt egy beosztása annak, hol kezdődik a családlátogatás, kik mikor jönnek hozzánk, egyfajta vetésforgóban valósult meg mindez. Meghatározó élményem a nagyszüleknél elköltött vacsora, a karácsony estéje.

-Volt-e valamiért különösen emlékezetes karácsonya?

-Nagy szerelmem volt már általános iskolában a modellépítés, a kisvasút. Szerettem telepakolni a szobát, ez olykor nagy problémát okozott, hiszen társasházban laktunk. A lakás méretei határt szabtak annak, hogyan lehet megoldani a vendégsereg fogadását, és a közös játékot is. Én természetesen minél nagyobb pályát akartam építeni, a hozzá tartozó modelleket is mellé helyezve. Volt is belőle vita, kinek mekkora hely jut, hol lehet fogadni a vendégeket.

-Saját készítésű ajándékkal készültek?

-Nem is olyan régen, költözéskor találtam meg azt a bőr kártyatartót, amit magam csináltam ajándéknak, hasznosítva az általános iskolai technika órákon szerzett tudást.

-Volt olyan, amire nagyon vágyott, de nem kapta meg?

-Nem az ajándék értéke számított, mindennek tudtunk örülni. Ha a Jézuska ezt hozta, akkor valószínűleg ezt érdemeltük, gondoltuk. Ezt próbálom a saját gyerekeimnél is érvényesíteni. Nem azt kell nézni, mekkora érték, milyen nagy a csomag, hanem azt, miért jó nekem. Példának mondanám a társasjátékot. Az a jó benne, ha minél többen körbe tudjuk ülni, és ha a legkisebbek is be tudnak kapcsolódni a játékba. A közös élmény a lényeg. Emlékszem a Ki az úr a tengeren? nevű társasra, kb. 10 éveseknek ajánlották a leírás szerint. Mi már hatévesen játszottunk vele, szüleink, nagyszüleink megtanították, hogyan kell. Most meg már a fiam is nagyon szereti.

-Idén hogy készül a karácsonyra?

-A gyerekkori hagyományokat igyekszünk továbbvinni. Nagyon fontos, és jó, ha a gyerekek tudnak hinni valamiben. Minél tovább gondolják csak azt, hogy a Jézuska hozza a fenyőt, az ajándékokat. S azt, hogy érdemes egész évben jónak és ügyesnek lenni. Mindez azért okoz ilyenkor problémát, hiszen meg kell oldani azt, hogy a karácsonyfa díszítésekor a gyerekek ne legyenek ott. Eddig még sikerült, de már vannak arra utaló jelek, hogy vannak „kétkedők” a családban. De azt gondolom, hogy a hit az fontosabb. Szóval, valamit ki kell találni, miért megyünk a gyerekek nagyszüleikhez aznap. Szerencsére, jó nagy kört lehet tenni ilyenkor, mert a rokonság nagyrésze Marcaliban él.

HCSGY

KIS-DÖRNYEI LÁSZLÓ –ALPOLGÁRMESTER

Táskán, egy kis faluban nőttem fel. Úgy emlékszem vissza a karácsonyokra, hogy mindig esett a hó, persze, valószínűleg nem volt így. De az emlékek mindig megszépülnek. Valahogy más volt akkoriban az adventi időszak. Vártuk a Jézuska megszületését, és ez izgalommal töltött el bennünket. Úgy érzem, ma elmarad a várakozás öröme, most és azonnal kell minden. Az ünnep előtt már másfél hónappal karácsony van az üzletekben. Mindenki rohan, türelmetlen.

-Hogyan telt akkoriban az ünnep?

-A 60-as évek végén, falun két lehetőségünk volt gyerekként ajándékot kapni. Karácsonykor és búcsúkor, az utóbbi november végén volt. Nem volt olyan bőség, mint ma. Voltak háziállatok, de persze még nem volt hűtőláda tartósítani, ezért szokás volt karácsony előtt a disznóvágás. 20-25-en is összejöttek ilyenkor. Ez volt a dözs. Az ünnepi asztalon a menü disznó és szárnyas húsból állt. A nagymama főzött, anyukám készítette a süteményeket. Elmaradhatatlan volt a rétes. Meg a kocsonya, az éjfél miséről hazatérve ettük. Készítettek ősi horvát ételeket is, hiszen Táskák-Buzsák-Somogyzentpál lakói horvát betelepülők voltak.

A szüleim nagyszülei még tudtak horvátul. Kiskoromban a nagypapám

állította a fát, persze, eldugták előlünk. A díszítéskor hol az egyik mamához, hol a másikhoz küldtek át bennünket. Elhittük kisgyerekként azt is, hogy a Jézuska hozza az ajándékokat. Persze, nem kell nagy dolgokra gondolni. Csokoládé, játék a piacról, sakk, könyv. Nagyon szerettem felsősként olvasni, a történelem volt a kedvencem. Az első korcsolyámat is a Jézuska hozta, a húgomnak babát. Anyukám szerette volna, ha zenélek, ezért sok hegedűt, meg harmonikát kaptam az évek során. A fiam a padláson talált is belőlük, szétszedték. Mint minden gyerek, mi is kutakodtunk szenteste előtt a meglepetések után. Volt, hogy meg is találtuk őket a tisztaszobában.

-Éjfél misére jártak?

-Járt misére akkoriban a faluban mindenki. A 70-es évek közepén kezdődött az, hogy el-maradtak a háztáji gazdaságokban lévő munkák miatt. Egyébként nálunk 10 órakor volt a mise szenteste, mivel Nikláról járt ki az atya.

-Ajándékot készítettek?

-Gyerekként nem volt szokás ajándékozni. Nem ez volt az ünnep lényege! Ma sincs nálunk drága meglepetés, apró dolgokkal okozunk örömet egymásnak. Amikor már az én gyerekeim is megszülettek, akkor kezdtük el meglepni mi is a szüleinket.

-Valamiért emlékezetes karácsonyt említene?

-Arra emlékszem szívesen, hogy a szánkóinkat a lovak után kötöttük, akkoriban még voltak a TSZ-ben. A nagypapám fogatos volt ott, s istálló hiányában otthon voltak az állatok. Csoda volt!

A falu határában a berek részénél, a kisaszónál korcsolyáztunk, fakutyáztunk. Be lehetett járni az egész területet, sok vadállatot is láttunk. Egész nap kint voltunk. Ma 1-2 nap után eltűnik a hó.

-Most hogy telik majd az ünnep?

-A szentestét itt Marcaliban töltjük a szűk családdal, majd karácsony két napján a nagyszüleinkhez megyünk. Hazamegyek, még mindig azt mondom. Hiányzik, s a rokonlátogatások is, régebben ezt is jobban tartották az emberek. HCSGY

DR. STEINMETZ ÁDÁM - ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

-A karácsony az első számú ünnepet jelenti számomra a család és a vallás szempontjából is. Római katolikus vagyok. Karácsonykor mintha megállna az idő, tudunk egymásra is figyelni ebben a rohanó világban. Kedveskedhetünk, örömet szerezhetünk apró ajándékokkal. Számomra az jelenti a boldogságot, ha olyat tudok adni, aminek szerettem igazán örülnék.

-Hogyan emlékszik vissza a gyerekkori karácsonyokra?

-Kisiskolás koromban nagyon kedveltem az adventi naptárt. Az adott napot fel lehetett szakítani, mindig volt benne valami finomság. Jó volt látni, ahogy közeledünk az ünnephez, persze, az édesség is jólesett. Megtörtént olyan is – mint általában a gyerekekkel -, amikor kissé előrehaladtam a napokkal. A várakozás, a gyertyák gyújtása is megmaradt bennem. Szép szokások ezek. Úgy emlékszem, akkoriban fehér karácsonyok voltak, az utóbbi években nagyon hiányolom a havat a december végi időszakban. Napokig nem kellett iskolába menni, ez is fontos tényező volt már iskolásként. Vártuk a Jézuska eljövételét, hogy majd berepüljön az ablakon, és a karácsonyfa alá tegyen kis meglepetéseket. Testvéremmel sötétédesig nem mehettünk be a szobába. Egy harangcsengést követően pedig ott állt teljes ünnepi fényében a gyönyörűen feldíszített fenyő, alatta a szép színes papírokba csomagolt dobozok, ajándékok. Felcsendült - korábban magnókazettáról, később aztán már CD-ről - a „Mennyből az angyal”, mi pedig énekeltünk. Már vacsora előtt megtörtént az ajándékozás, hisz gyerekként türelmetlenül vártuk a csomagok felbontását.

-Mi volt a hagyományos menü?

-Elmaradhatatlan volt a halászlé, a töltött káposzta, a sütek, a kaszinótójás, a franciasaláta, és a finomabbnál finomabb sütemények. Vacsora után éjfél misére mentünk, nem felejttem azt, ahogy a hó ropogott a csizmánk alatt.

-Emlékszik valami okból különleges karácsonyra?

-A kétezres évek közepén, december 22-én sorsdöntő Bajnokok Ligája meccset játszottunk az Olympiacos Piraeus csapatával Athénban. A repülőgépünk csak másnap indult haza. Elhatároztuk, ha nyerünk, akkor másnap megfürdünk a tengerben. December 23-án a jég-hideg vízben beúszunk egy több száz méterre lévő szigetre, majd vissza. Merész vállalkozás volt, pedig mi vízilabdások hozzá vagyunk szokva a hideg vízhez. Most már, felelős családapaként biztosan nem csinálnék ilyet.

-Volt olyan ajándék kívánsága, ami nem teljesült?

-Nem. Egyrészt nem voltak különleges kívánságaim, másrészt a szüleim mindig is gondoskodtak arról, hogy az anyagi lehetőségeinkhez képest semmiben se szenvedjünk hiányt. Nem volt szokás nálunk előre leadni a „rendelést”. Inkább arra törekedtünk, hogy meglepjük a másikat. Gyors- és nagynövésű fiatalember voltam. Éppen ezért jellemző módon ruhákat kaptam.

- A testvéreivel készítettek ajándékokat?

-Igen, komoly politechnikai ismereteket igényelt a dióbél-angyalok elkészítése.

-Hogyan készül az ünnepre családjával?

- A feleségem már novemberben elkészíti az adventi koszorút, hogy az első vasárnap meggyújthassuk rajta a gyertyát. Saját készítésű díszekkel szokta ilyenkor szebbé tenni a lakást. Úgy sejtem, idén már a kisfiam is be fog kapcsolódni a mézeskalácskészítésbe.

A szentestét édesanyámmal és a testvéremmel töltjük. A feleségem gyulai, ezért utána odautazunk. Szerencsére a kétéves János fiam jól viseli az utazást. Tavaly 24-én hagytuk el Balatonkeresztúrt, először Budapestre mentünk, az éjfél misét pedig már Gyulán hallgattuk.

Öröm volt visszaemlékezni az interjú kapcsán a régi karácsonyokra, jó volt gyerekek lenni. Most látom csak, a szüleimnek mennyit kellett készülni, hogy minden jól sikerüljön. Hasonló szép és maradandó élményben szeretném én is részesíteni a fiamat. *HCSGY*

ASSZONYOK A VÁROSTÖRTÉNETBEN: GONDOSKODÓ MARCALI NŐK

Baró Révay Margit portréja (Marcali Múzeum gyűjteménye)

A sorban ide illik Kohn Bernátné Sabel Katalin (1852-1942), akinek négy fia és négy veje harcolt a világháborúban. Síremlékén utódai egy megható felirattal emlékeztek meg szerető gondoskodásáról: „A bölcs és erőselelkű jószág asszony mindenki nagymamája.”

Rajtuk kívül meg kell emlékezni arról a sok száz ismeretlen marcali nőről, akik a fronton harcoló, sebesült vagy elesett apaiktól, férjeiktől, fiaiktól átvették a családi gazdaság irányítását, az üzletek, a vállalkozások vezetését, a család fenntartását. Az ápolásban, a gondoskodásban, a segélyezésben résztvevő nőkről szóló dokumentumok, fényképek és leírt történetek a Marcali Múzeum gyűjteményében megtalálhatóak. A Marcali Városi Fürdő és Szabadidőközpont parkjában 2014 óta az „Ápolónő az I. világháborúban” című szobor emlékeztet ezekre az asszonyokra.

Huszár Mihály történész

A MARCALI MÚZEUM KIÁLLÍTÁSA GYŐRBEN

Rendhagyó helyszínen, különleges környezetben készítettek adventi kiállítást a Marcali Múzeum munkatársai 2018. november végén. A győri Vaskakas Bábszínház művészeti titkára, Csobod Eszter több múzeumot is megkeresett, hogy együttműködésüket kérje hagyományőrző karácsonyi tárlat elkészítésében, míg végül rátalált intézményünkre.

A Marcali Múzeumban 2012-ben indult el az a pályázati program, amelynek keretében a Marcali járás egyes falvainak bábáncoltató betlehemeiről műtárgymásolatokat hoztunk létre.

A másolatokat a marcali Ősz Bútor Kft. készítette, majd Sabján Veronika iparművész festette és díszítette azokat.

A győri kiállítás fókuszába hat pompás bábáncoltató betlehemet állítottunk, és archív fényképfelvételek nagyításával illusztráltuk a témakört. A Vaskakas Bábszínház vezetője, Kocsis Rozi bábművész és munkatársai elismerésüket fejezték ki számunkra a megkapó tárlatért. A „Szabad-e bemutatni a betlehemi Kisjézuskát?” Bábáncoltató betlehemek Marcali környékéről című kiállítás 2019. január 6-ig tekinthető meg a bábszínház emeleti galériájában.

Vidák Tünde néprajzkutató

Fotó: Németh Péter (Vaskakas Bábszínház)

MEGKÉRDEZTÜK:

- 1. Milyen évet hagynak maguk mögött? Minek örültek idén leginkább? Mi az, ami jobban is sikerülhetett volna? Volt-e számottevő változás az életükben? És a családjában? Keveredtek-e valamilyen humoros helyzetbe? Átélték-e valamilyen érdekes helyzetet?**
2. Mit várnak 2019-től? Milyen feladatok állnak előttük? Mit szeretnének? Milyen változásnak örülnének? Mitől tartanak leginkább? Van-e, lenne-e három kívánságuk?

TAMÁSNE TURBÉKI ANGÉLA:

1. Számomra nagy változást hozott a 2018 év. Huszon öt éven keresztül csoportban dolgozó óvodapedagógusként mindig lelkesen és kellő elhivatottsággal végeztem a kisgyermek nevelését. Boldognak éreztem magam, ha mosolyt tudtam csalni a gyermekek arcára, ha sikerült a sírós kisgyermeket megvigasztalni, ha a boldogság érzését egy által kezdeményezett játékban élhették meg, ha élményt tudtam nyújtani egy kiránduláson, sétán, túrán. De az életem úgy alakult, hogy a csoportban végezett munkámat ebben az évben, intézményvezetői feladatok váltották fel. Az új feladatköröm az óvodai nevelést másik szegmensét mutatta meg számomra, a különböző élethelyzetek megítélését, a döntések súlyának megtapasztalását, a mindenkor törvényes és méltó vezetés egyensúlyának megtartását. A választott út nagyon göröngyös, de minden nap új lendületet adnak az elvégezendő feladatok, az azonnali megoldásra váró problémák. Ha visszatekintek az elmúlt évre, minek is örültem igazán, akkor nagyon röviden csak annyit mondanék mindennek, ami ve-

lem történt, függetlenül attól, hogy az negatív vagy pozitív töltetűek voltak. A pozitívak megerősítettek, a negatívak tanítottak. Örömmel gondolok vissza a sok családi kirándulásra, melyek - olykor a nehézkés tünő helyzetekben - erőt adtak számomra. Hálás vagyok a sorsnak, hiszen azzal foglalkozhatom, amit szeretek, amit örömmel végzek. Köszönettel tartozom, a családomnak, akik mindig mellettem állnak és támogatnak a céljaim elérésben.

2. Biztos vagyok abban, hogy a következő év is legalább annyira mozgalmas lesz, mint az ideje volt. A nevelési év feladatait áttekintve bővelkedni fogok megvalósítandó feladatban, szakmai napokkal, tanfelügyeleti látogatásokkal. A munkámban szeretnék az elveimhez hű maradni, olyan döntéseket hozni, mely szakmailag és emberileg is elfogadható, biztos utat mutatva a fejlődés irányának. Bizom abban, hogy a számomra fontos emberekkel sok időt tölthetek és közösen fedezhetjük fel a körülöttünk lévő „szépségeket”, miközben kirándulunk, túrázunk, vagy akár a vízparton egy jó könyv mellett horgászunk.

HÁROMI-HORVÁTH KRISZTA:

Karácsony közeledtével a legtöbb ember igyekszik visszatekinteni az elmúlt egy évre, amit én többnyire szakmai ártalomból teszek, hiszen programszervezőként mindenképp látnom kell, hogyan sikerül lezárni az évet. Összességében eléggé vegyes, mondhatni nehéz évet tudhatok a hátam mögött, sok munkával és aggodással, de azért örömmel is. Magánemberként annak is nagyon örültem, hogy sikerült az első iskolás nyári szünetet jól megszervezni a nagyfiam esetében. Ugyan a nyaralás nem jött össze, de sokat kirándultunk és strandoltunk. A munkában, úgy gondolom, hogy sikerült a tervezett utat bejárni a kollégákkal. Persze előfordult néha, hogy nem úgy alakult valami, ahogy terveztük, de erre mindig fel kell készülnünk és új megoldással előállni. Továbbra is célunk, hogy a legkisebbektől a legidősebbekig mindenkit meg tudjunk szólítani, a lehetőségeinkhez mérten igényes és színes programokat tudjunk kínálni. Szerencsére sokan vannak még, akik szívesen kimozdulnak egy-egy program vagy rendezvény kedvéért, például színházi és más előadásokra, kiállításokra vagy szabadtéri nagyrendezvényekre, de szűkebb rétegeket is szívesen kiszolgálunk. Újdonságokat is igyekszünk becsempészni, de nyilván az egyensúly és kiszámíthatóság is fontos. Ezt igyekszem magánemberként is tartani. Számottevő változás nem történt velem, ami nem biztos, hogy rossz. Érdekes, humoros helyzetek szerencsére mindig akadnak, hiszen nagyon sokféle emberrel találkozom, a meghívott előadók, színészek a legtöbbször kedvesek, közvetlenek és nem ritkán igazi humorzsákok. Kedves, vidám emlékeket őrzök Csengeri Attiláról, Maksa Zoltánról vagy a Bonbon együttesről. De ami fontos, hogy a kollégákkal is igyekszünk mindig hu-

mort csempészni a munkába, ami frissítőleg hat pl. egy tíz óras nagy rendezvényénél. Családon belül a humoros helyzetekről legtöbbször a kisebbik fiam gondoskodik a maga kemény 4,5 évével, de a barátaink szintén sokat színesítenek a szürke hétköznapiakon. Ugyan fogadalmakat nem szoktam tenni, de azért a szándék minden új év hajnalán megvan bennem, hogy változtassak azokon a dolgokon, amelyeken szükséges. Szerintem mindenki többet vár egy új évtől, mint ami valójában megvalósulhat, ami akár ösztönzően is hat.

Én szeretném a munkámat továbbra is elhivatottsággal és becsülettel folytatni, minél jobb feltételekkel, melyek a programok színvonalához is hozzájárulnak. Gondolok itt pl. a színházterem felújítására. Ehhez kapcsolódóan kicsit tartok a jövő évad szervezésétől a színházaktól elvett TAÓ miatt, de reménykedem benne, hogy lesz arra megoldás, hogy anyagilag se az intézményünk, se a közönség ne érezze meg. Ez ügyben nagyon örülnék egy kedvező változásnak, mert szerencsére a városunkban elég nagy létszámú lelkes színházkedvelő van, akiknek továbbra is ár-érték arányban minőségi kikapcsolódást szeretnék biztosítani. Bizakodó vagyok, de sok mindentől tartok is, amit inkább nem részletezek, nehogy bevonzzam. Szervezőként a rossz időtől tartunk, meg hogy valami keresztül húzza a terveinket, de így legalább mindig van egy adag adrenalin mindenkinél. Ha lehetne három kívánságom, akkor először is jó egészséget mindenkinek, mert ha egészség van, minden van – a pénzt inkább szórakozásra költjük, mint gyógyszerekre... Második kívánságként legyen az elégedettség, mert az elégedett ember boldog is. Végül kívánom a világbékét... , mert napjainkban kezd aktuálissá válni.

VIDÁK TÜNDE:

A 2018-as évről: Igazán mozgalmas és eredményes év volt számomra és a Marcali Múzeum számára is a 2018-as esztendő. Az első negyedévben keszthelyi és szegedi magángyűjtők bevonásával az 1848-as forradalom és szabadságharc 150. évfordulójára értékes tárlatot hozott létre a múzeum munkatársi közössége. A jubileumhoz kapcsolódva a témakör egyik legnagyobb magyar szaktekinthelye, Hermann Róbert történész fogadta el felkérésünket és tartott kiváló előadást a Múzeumi Tudományos Esték keretében.

„Műtárgyvédelem és önkéntesség” címmel megyei szakmai napot szerveztünk júniusban, amelyen a somogyi kollégák mellett a szentendrei skanzen több munkatársa is jelen volt, sőt a romániai Kallós Zoltán Néprajzi Gyűjteményből is érkezett egy néprajzkutató.

Az év folyamán a múzeum gondozásában napvilágot látott a „Tanár Úrnak tisztelettel...” című, közel 500 oldal terjedelmű könyv, amelyet Dr. Gál József néhai múzeumigazgató, gimnáziumi tanár és helytörténész emlékére készítettünk el a Múzeum Alapítvánnyal közösen. A Tanár Úr halálának 5. évfordulója alkalmából emléknapot szerveztünk: könyvbemutatóval, kiállítás-megnyitóval, egykori lakóházán pedig emléktáblát avattunk fel. Két külföldi tanulmányutat is tartogattam számomra ez az év: a szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum „Múzeumi és könyvtári

fejlesztések mindenkinek” elnevezésű projektje tette lehetővé, hogy Erdélyben és Spanyolországban ismereteket szerezzek több muzeális intézmény működéséről, gyűjteménygyarapítási szempontjaikról és kiállítási stratégiáikról. Ezeket a tapasztalatokat jól tudom hasznosítani a saját munkám során.

A 2018-as év meglepetése az volt számomra, hogy a Marcali Múzeumnak lehetősége nyílt Győrben kiállítást rendezni. A Marcali környéki bábáncoltató betlehemes hagyományok témakörét jelenítettük meg a győri Vaskakas Báb-színházban, ahol adventtől vízkeresztig lesznek láthatóak gyönyörű műtárgymásolataink. A 2019-es év szintén számos feladatot, kihívást tartogat számunkra:

A legfőbb célkitűzése a múzeumnak egy „Marcali képeslapos könyv” nyomdai előkészítése. Nagyon inspiráló és sok szervezőmunkával járó feladat lesz, hogy a német testvérvárosunk, Künzelsau településtörténettel foglalkozó szakemberei által összeállított kiállítás anyagát fo-

gadjuk, és bemutassuk a marcali közönség számára. Ezt követően a két város kapcsolattörténetében először a Marcali Múzeum vidékünk sajátosságaira építő tárlatot készíthet Künzelsauban.

Ha lehetne három „szakmai” kívánságom, akkor az alábbiakat kérném:

1. A Bernáth Aurél Galéria teljes körű felújítását
2. Új gyűjteményi raktár és/vagy látványraktár kialakítását
3. Békés új esztendőt!

MVKK 2019. JANUÁRI PROGRAMOK

JANUÁR 22. (KEDD) 16:30 – Magyar Kultúra Napja. Korzó-díj átadás, 2018-ról jelentjük c. fotókiállítás. Új helyszín: Művelődési Ház.

JANUÁR 25. (PÉNTEK) – Gyermekek bérletes színházi előadások. Közreműködik a Pódium Színház. Helyszín: Művelődési Ház. Jegyár: 700,- Ft.
 - 10:00: Piroska és a farkas – Micimackó bérlet.
 - 13:00: Vili, a vega vámpír – Minion bérlet.

JANUÁR 25. (PÉNTEK) 19:00 - Újévi Operett koncert: Álom, mit nem láttak még. Gálaműsor a Pódium Színház művészeinek szereplésével. Jegyár: 2200,- Ft. Az operett előadásra jegyek elővételben válthatók a

Kulturális Korzóban, illetve az előadás előtt a helyszínen.

JANUÁR 28. (HÉTFŐ) 19:00 - Színházi bérletes előadás – Pasik a pácban c. zenés vígjáték a Gergely Theáter közreműködésével. Helyszín: Művelődési Ház. Minden jegy elkel! Várólistára jelentkezni lehet a 85/510-503-as telefonszámon

MÉG LÁTOGATHATÓ KIÁLLÍTÁSOK:

- Január 18-ig: Bartsch Zoltánné kézműves „Ünnepvárás” című kézműves kiállítása a Kulturális Korzó Amatőr Alkotók kiállítóterében.
- Január 30-ig: Korcsmáros László grafikus kiállítása „Állóvizek” címmel a Kulturális Korzó Kortárs Galériájában.

A programváltoztatás jogát fenntartjuk! MVKK

ARANY JÁNOS GONDOLATAIVAL KÖSZÖNTJÜK A VÁROS ÚJ KIS POLGÁRAIT:

„Zengjem érdemeid? oh, azok lehetnek;
Állasz még küszöbén ifjú életednek;
Előtted a küzdés, előtted a pálya,
Az erőten csügged, az erős megállja.
És tudod: az erő micsoda? - Akarat,
Mely előbb vagy utóbb, de borostyánt arat.

Nemes önbizalom, de ne az önhietség,
Rúgói lelketet nagy célra feszítsék:
Legnagyobb cél pedig, itt, e földi létben,
Ember lenni mindég, minden körülményben.
Serdülj, kedves ifju... poharam cseng érted! -
Légy ember, ha majdan azt az időt éred.”

Áldjad a jó Istent, ki megáldja téged,
Adván őreidül szerető születedet,
Adván eszközoeket, elhárítani pályád
- Annyi más futónak nehéz - akadályát.
Áldjad Istent, hanem óvakodj', amivel
Ő álda meg, saját érdemül róni fel.

„Serdülj, kedves ifju - még egyszer a kelyhet!
- Nőj eléggé nagyra - betölteni helyed!”

2018-ban /lapzártáig/ ők születtek Marcaliban, kívánunk nekik sikeres, boldog életet.
Szüleiknek és családjuknak pedig, hogy legyen sok örömük felcseperedő gyermekükben!

1. AMIN HANNAH	31. HORVÁTH BELLA MIRELLA	61. ORSÓS HANNA
2. BAJKAI SOMA	32. HORVÁTH DÁVID	62. ORSÓS KRISTÓF
3. BALOGH NOEL	33. HORVÁTH ENZÓ	63. ORSÓS MILÁN
4. BARANYAI DOMINIK SÁNDOR	34. HORVÁTH MANUEL RIKÁRDÓ	64. ORSÓS NOEL SÁNDOR
5. BARTHA JÚLIA	35. HORVÁTH MÁTÉ ZALÁN	65. PAPP BENEDEGÚZ
6. BENYA MIRA LOTTI	36. HORVÁTH ZSÓFIA MELISSZA	66. PARÓCZI JANA
7. BERTALAN ÁDÁM	37. HOSSZÚ INEZ	67. PÉTER BOTOND
8. BOGDÁN GYÖRGY ÁKOS	38. ILLÉS ÁDÁM	68. PISZKER MAJA LORENA
9. BOGDÁN MILÁN	39. ISZA DÁNIEL	69. POZSGAI NÓRA
10. BOGDÁN ZSELYKE LILIÁNA	40. JANCSEK NÓRA	70. SEGOVICS PANNI
11. BOZAI ÁRMIN	41. JEROSCSÁKI BARNABÁS	71. SIPICZKI NÓRA
12. BOZSÓ LILLA	42. KISS NÓRA KAMILLA	72. SOMLAI EDINA
13. CIGOTH ÁDÁM	43. KISS PATRIK	73. SOVÁK ÁBEL
14. CZIPPÁN LŐRINC	44. KOVÁCS EMESE	74. SZÉCSI FÉLIX
15. CSILLAG ZSÓFIA	45. KOVÁCS RUBEN	75. SZEPESI REBEKA
16. DEÁK ESZTER	46. KOVÁCS VAJK NIKOLAUS	76. SZIGETI MÁRK ROLAND
17. DETRICH PÉTER	47. KOZMA ERIKA LEILA	77. TAKÁCS MAJA
18. DOMSA MARCELL	48. KRULIK HANNA	78. TÁLOS NIMRÓD
19. FENUSZ ÁDÁM	49. KUTI ZALÁN	79. TISLÉR MARCELL IMRE
20. FILA JÁZMIN VIRÁG	50. LEHOCZKY-TELEKI JÁZMIN	80. TÓTH KRISTÓF
21. FRANCICS BIANKA NAPSUGÁR	51. MAGYAR LEVENTE	81. TOTTH LILI
22. FRÁNYÓ ZSIGMOND	52. MAGYAR ZÉTÉNY	82. TÖRÖK CSABA SÁNDOR
23. GÁJER JANKA	53. MAKAI SZÓFIA PATRÍCIA	83. TÖRÖK LORA
24. GÓRÉ GÁBOR	54. MAKULA NOEL JÓZSEF	84. UJLAKI TAMARA
25. GULYÁS BÁLINT	55. NAGY BOGLÁRKA	85. VARRÓ ALEXANDER
26. GULYÁS VIKTOR	56. NAGY ENIKŐ	86. VASVÁRI SZÓFIA
27. GYÖRGY ADÉL	57. NAGY ZOLTÁN	87. VARGYAS ANDREA IZABELLA
28. GYÖRKÖS LUCA	58. NÉMETH AJNA	88. VÖLFINGER ARNOLD
29. HEDERICZ ZOLTÁN MÁRK	59. NÉMETH LENKE	89. ZAJCSUK PATRIK
30. HEIM DORINA	60. ORSÓS ÁBEL ÁRPÁD	

GYÓGYSZERTÁR MÁSODSZOR

Szeptemberben számoltunk be róla, hogy a központi gyógyszertár milyen lehetetlen helyzetbe került dr. Búzás Attila tragikus halála után. A törvényi szabályozás ugyanis nem olyan barátságos a patikákkal, mint a dohányboltokkal - dohánybolt minden 2500 emberre nyitható, de gyógyszertár csak minden 4500 emberre.

Megkérdeztük a körzetünkben tevékenykedő országgyűlési képviselőket és a polgármesteri hivatal illetékeit is, mit tudnak tenni azért, hogy a város szívében újra kinyithasson a patika.

MÓRING JÓZSEF ATTILA:

„A gyógyszertárak nyitását, illetve működését törvény szabályozza, amely jogszabály megalkotásában az érintett szakmai szervezetek aktívan részt vettek. Jelenleg a Napsugár Gyógyszertár működésének jogszabályi feltételei nem állnak fenn. A Hársfa Patika tulajdonosa és dolgozói azonnal reagáltak a kialakult helyzetre és a gyógyszerkészlet bővítésével, újabb pénztárak nyitásával és a kiszolgáló tér növelésével biztosítják a betegek számára a zavartalan gyógyszerellátást. A hétvégi, valamint a hosszabított nyitvatartású ügyeletet is megszervezték. A hagyatéki eljárás lezárta után nyílik a városnak lehetősége pályázat kiírására, amelynek lezárása és szerződéskötés után nyithat ki régi helyén a gyógyszertár.”

DR. STEINMETZ ÁDÁM:

„Az Országgyűlésben kezdeményezni fogom a vonatkozó törvény módosítását, mivel az a kisebb lélekszámú településeket, így Marcalit is egyértelműen hátrányosan érinti. A város központjában található, és a környező falvakból bejárók által is könnyen elérhető gyógyszertár megszűnése ugyanis sok, jellemzően beteg, idős embernek okoz majd kellemetlenséget. Az eddigi, megszokott ügyeleti rendet pedig várhatóan a Hársfa Patika és a PatikaPlus nem is lesz képes tartani. Kezdeményezni fogom továbbá azt is, hogy a kórházban is legyen patika éjszakai ügyelettel, mert szükséges és az itt élők érdekeit szolgálná.”

MARCALI KÖZÖS ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL:

„A „Patika” törvény 49. § alapján új gyógyszertár nyitására a pályázatot az egészségügyi államigazgatási szerv- az OGYÉI- írja ki és bírálja el. Úgy gondolom, ez azért is felháborító, mivel a környező kistelepülésekről is gyakran ide kényszerülnek utazni a főként idős, beteg emberek receptjeiket kiváltani. De a központban, vagy a város másik végén élő emberek sem biztos, hogy könnyedén eljutnak a Hársfa, nem is beszélve a Tesco gyógyszertárba. (Már a Tesco buszjárat sem üzemel egy idő óta.)” Két hónap elteltével igencsak aktuálissá vált utánanézni, történt-e valami. Annál is inkább, mert megtudtuk, hogy az országgyűlési Népjóléti Bizottsága december elején napirendre tűzte a kérdést, és tárgyalta is a problémáról.

Újra megkerestük az érintetteket:

„Tisztelt Képviselő Úr! Úgy értesültünk, hogy december 4-én a parlament illetékes bizottságában tárgyalták a marcali gyógyszertár ügyét. Olvasóinkat szeretnénk tájékoztatni. Kérdésem, milyen szerepe volt Önnek ebben, mit sikerült elérnie ez ügyben?”

MÓRING JÓZSEF ATTILA:

From: József Attila Moring <moring.jozsefattila@gmail.com>
Date: 2018. dec. 5., Sze, 15:10
Subject: Re: Marcali Napló
To: Marcali Napló <marcalinaplo@gmail.com>

Tisztelt Főszerkesztő Asszony!

A marcali gyógyszertár ügyében hetekkel ezelőtt tárgyaltam dr. Horváth Ildikó államtitkárral, a kaposvári kórház főigazgatójával és a megyei tisztifőgyógyyszeressel is, az egyeztetések azóta is folyamatosak. A megoldás a hatályos jogszabályi keretek között a kórház gyógyszertárának közforgalmúvá alakítása lehet, amely a kórház és rendelőintézet hamarosan bekövetkező önállóodásával egyszerre történhet meg. Az ellenzéki pártok részéről indított politika akciók nem jelentenek segítséget, hiszen egyedi problémákra nem a generális szabályok ötletszerű megváltoztatása a megoldás. A fentiekben túl minden, a marcali polgárokat érintő témában készséggel állok rendelkezésére, kérem jelen válaszomat változtatás nélkül szíveskedjenek leközzölni.

Tisztelettel és köszönettel:

Móring József Attila

DR. STEINMETZ ÁDÁM:

From: Ádám Dr Steinmetz <drsteinmetz.adam@jobbik.hu>
Date: 2018. dec. 9., V, 23:19
Subject: Re: Marcali Napló kérdés
To: Marcali Napló <marcalinaplo@gmail.com>

Tisztelt Horváthné Csoszó Gyöngyi Főszerkesztő Asszony!

A Marcali Napló hozzám intézett kérdéseire az alábbiakban válaszolok:

A marcali Napsugár Gyógyszertár ügyében, korábbi ígéretemhez híven törvénymódosítást kezdeményeztem. Sikerült megnyernem az összes ellenzéki párt támogatását is. Olyan közös törvényjavaslatot nyújtottunk be, amely lehetővé tette volna a patika további működését.

Megkerestem a térségünk kormányparti országgyűlési képviselőjét, Móring József Attilát is, aki jelezte, hogy semmiféle egyeztetésben nem vesz részt. Ezek után nem volt meglepő számomra, hogy az Országgyűlés Népjóléti Bizottságának fideszes többsége simán leszavazta a kezdeményezést.

Elkeserítőnek tartom a történeteket. Ez azonban nem akadályoz meg abban, hogy folytassam a küzdelmet a probléma megoldásáért. Megyek tovább, hogy újra működjön gyógyszertár a város központjában.

Kellemes Karácsonyi Ünnepet és egészségben gazdag, boldog új esztendőt kívánok!

dr. Steinmetz Ádám

DR. SÜTŐ LÁSZLÓ:

Kitaláltunk egy olyan konstrukciót, amivel úgynevezett fiókgyógyszertári pozícióban újra üzemelhet a patika. Elvégeztünk minden ezzel kapcsolatos feladatot, néhány oldalban el is tudom mesélni, milyen ötletekkel, milyen egyeztetésekkel, hogyan haladtunk lépésről lépésre, de azt hiszem, ez senkit nem érdekel. A beteg embereket az érdekli, milyen eredményt tudunk felmutatni.

Nos, a munka eredménye: Remélem, mire ezeket a sorokat olvassák, ad-digra a patika ki is nyit.

Szeretném egyúttal megköszönni minden munkatársamnak, az ügyben érintett szakembereknek, különösen a Hársfa Patika tulajdonosainak és a Napsugár Gyógyszertár dolgozóinak, akik kitarítottak mellettünk, egyáltalán mindenkinek, aki nem politikai kérdést csinált a dologból, hanem segített, hogy egy nagyon sok embert érintő probléma mihamarabb megoldódjon.

Szerkesztőség

BOLDGOK ISKOLA CÍMET NYERT A NOSZLOPY ALSÓ TAGOZATA

A Marcali Noszlopy Gáspár Általános és Alapfokú Művészeti Iskola a 2018/2019-es tanévben sikeresen pályázott a Boldgok Iskola címre. Intézményünk mentálhigiénés programja kibővült a hatékony személyiségfejlesztéssel. Az iskola alsós munkaközössége bekapcsolódott az úgynevezett Boldgokprogramba, mely a Jobb Veled a Világ Alapítvány

kezdeményezésére született. A gyerekek - életkori sajátosságai figyelembe vételével - olyan technikákat sajátítanak el, amelyek megerősítik önbizalmukat, önbecsülésüket. Fejlődik az empátiás készségük, így toleránsabbá válnak társaikkal szemben. Oldja a stresszt, ezért csökkenti a szorongást, így könnyebben néznek szembe a kihívásokkal. „Arra törekszünk, hogy a Boldgokórák derűs és élménygazdag feladatai, játékaik, valamint gyakorlati fokról-fokra kibontakoztassák a derűt és az életszeretetet. Gyermekünk így a jövőbe vetett hittel, bátrabban járják végig a felnőtté válás vezető útját, hogy boldgóra képes emberré váljanak.” (Prof. Dr. Bagdy Emőke) Cé-

SZALAGAVATÓ

December 7-én tűzték fel a szalagokat a Marcali Berzsényi Dániel Gimnázium 48 végzősének. A 11. évfolyamosok Palotást, a 12-esek keringőt táncoltak az ünnepségen.

lunk, hogy a Boldgokprogram fővédnökének gondolatait kövessük a munkánk során. A teljes Boldgokprogram tíz egymásra épülő témából áll, amelyek fokozatosan ismertetik meg a gyerekekkel a boldgok összetevőit, feltételeit.

Ezek a következők:

- Boldgokfokozó hála
- Optimizmus gyakorlása
- Kapcsolatok ápolása
- Boldgító jócselekedetek
- Célok kitűzése és elérése
- Megküzdési stratégiák
- Apró örömök élvezete
- Megbocsátás
- Testmozgás
- Fenntartható boldgok. A témák feldolgozására havi egy alkalommal kerül sor szabadidős tevékenységek keretében. A foglalkozásokról havonta tudósítunk iskolánk és a Jobb Veled a Világ Alapítvány honlapján. Balázsiné Miseta Rózsa, Marcali Noszlopy G. Ált. és Alapfokú Művészeti Iskola

MIKSZÁTH KÁLMÁN UTCAI ÁLTALÁNOS ISKOLA

Nem sokkal a tanévnyitó után, elkezdődtek a közösségi programok a Mikszáth Kálmán Utcai Általános iskolában, és érkeztek az első kiváló eredmények is.

Szeptember második hétvégéjén rendezték meg Tápiószentmártonban a 2018. évi Pályajász Országos Bajnokságot, ahol iskolánk 5 tanulója szerepelt sikeresen. Varga Kristóf az olimpiai fiú gyerek kategória győztese, Málóvicz Ádám a barebow fiú gyerek kategóriában ezüstérmes lett. A vadászreflex lány gyerek kategóriában a rangsoroló után a legjobb négy közé jutásért Németh Júlia és Gájer Sára küzdött meg egymással, ahol Sára mindössze 4 ponttal maradt le az elődöntőről, Julcsinak sikerült továbbjutnia, és harcolnia az esélyért az aranydöntőre. Az elődöntőben kikapott ellenfelétől, így a bronzért küzdhetett tovább, amit végül sikerült is elhoznia. Sümegi Lidia a második helyen végzett a rangsorolóban, amit a két döntő forduló után sikerült megőriznie, így ezüstérmel térhetett haza. Felkészítőjük: Gájer Szilárd

Iskolánk idén is részt vett az MDSZ által meghirdetett Magyar Diáksport napján, ahol – a 2018 m futás mellett – a felsősök izgalmas sportversenyeken mérhették össze erejüket, az alsós gyerekek pedig, kapcsolódva a Magyar Népmese Napjához, Mesetúrán vehettek részt. Októberben már a III-IV. korcsoportos lányain-

kért szoríthatunk az Országos Döntőn, ahol kislabdahajtásban leány csapatunk az előkelő VIII. helyen végzett. Csapattagok: Fekete Luca 7.a, Pajor Eszter 7.a, Rigó Diána 7.a, Horváth Kinga 8.a és Palacsó Zorka 8.a. Felkészítő: Légrádi-Pék Evelin

A hónap végén kicsattanó jókedvtől volt hangos a sportcsarnok. Október 27-én rendezte meg iskolánk a Családi Sportnapot, ahol a 4., 5. és a 6. évfolyamosok versenyeztek együtt szüleikkel, osztálytársaikkal.

2018.11.24-én, szombaton iskolánk "Agymenők" csapata a Bolyai Matematika Csapatverseny országos fordulóján szerepelt. Budapesten, a Paizs Dezső Általános Iskolában megyebajnokok, Bp. kerületeinek, tagozatos iskoláinak legeredményesebb csapatai és a határon túli bajnokok versenyében komoly felkészüléssel, méltó helytállással, önmaguk eddigi eredményét is felülmúlva a 26. helyezést érték el. A csapat tagjai: Gájer Sára Kata, Málóvicz Ádám, Nagy Bence, Nyers Alexandra 5.b osztályos tanulók. Felkészítő: Guriczáné Kaposi Györgyi December első hétvégéjén asztalitenisz megyei diákolimpiai döntő volt Kaposváron. Iskolánkból Fehér Dorina 7.a oszt. tanuló szerepelt kiváló eredménnyel és megyei 3. helyezést szerzett.

December 1-jén a Magyar Versmondók Egyesülete szervezésében rendezték meg Budapesten

a TEMI Fővárosi Művelődési Házban a „Regösök Húrján” Vers- és Prózamondó Verseny országos gáláját, mely több regionális verseny együttes záró eseménye, ünnepe.

A Mikszáth Kálmán Utcai Általános Iskolából idén ismét két tanuló is kivívta a jogot a Gálán való bemutatkozásra! Orsós Noémi a regionális verseny harmadik helyezettjeként két év után ismét indulhatott a gálán, és most EZÜST minősítést szerzett nagyszerű versmondásával. (Felkészítője Fülöp Andrea tanárnő)

Beke Marcell a tavalyi évben elért remek teljesítményei után (József Attila szavalóverseny: megyei 2. hely, „Regösök húrján” Nagyatádi regionális forduló: 1. hely) itt is a lehető legmagasabb fokozatot: ARANY MINŐSÍTÉST szerzett! (felkészítő tanára: Stamler Edit)

Tanulmányi és sportsikereinken kívül meg kell még említeni a művészeti pályázatokon elért eredményeinket is.

A Lelki Egészség Világnapja és a „Családok éve” alkalmából a Somogy Megyei Kormányhivatal Családban az egészség címmel rajzpályázatot hirdetett a megye általános iskoláiban tanuló diákok számára. A felső tagozatos kategóriában iskolánk tanulója, Haág Liliána 8.b osztályos tanuló 1. helyezést ért el. Felkészítő: Sárkány Zsoltné

A Magyar Horgász Szövetség által meghirdetett „Halak világa” című országos rajzpályázaton Péter Hunor 4.b osztályos tanuló az általános iskola 1-4. osztály kategóriában II. helyezést ért el.

A Kaposvári Egyházmegye Rajz- és fotópályázatán eredményesen szerepeltek diákjaink. Sándor Réka 4. b osztályos tanuló a 3-4. évfolyamos kategóriában III. helyezést ért el. Különdíjasok: 5-6. osztály: Bojtó Nóra Lili 6.b / Monostori Otília 5.b / 7-8. osztályosok: Monostori Erzsébet 8.b. Felkészítő pedagógusok: Bojtórné Király Márta, Gyulainé Domján Zsuzsanna.

Nemesvidon a Hóty Tibor Általános Iskolában rendezték meg a körzeti rajzversenyt. Iskolánkból a következő helyezések születtek. Varga Lilla 2.b - 1. hely / Szabó Kitti 4.a - 1. hely / Kocsis Petra 1.a - 2. hely / Garics Zsófia 4.b - 3. hely. Bízunk benne, hogy a tanév hátralevő része legálább ilyen eredményes lesz! *Mikszáth Iskola*

„FELKELŐ NAP ORSZÁGA”

November 30-án a Marcali Földrajzosok Köre rendezett diavetítéssel egybekötött útibeszámolót. Ez alkalommal Gruber László előadása hangzott el a gimnáziumban.

ADVENT

Hagyományosan a Boldog II. János Pál pápa téren, a templom előtt állították fel a város adventi koszorúját. Dr. Sütő László polgármester gyújtotta meg az első gyertyát a Bóbita óvodások műsora után.

ORSZÁGOS ELISMERÉS A RAJZPÁLYÁZATON

November 17-én, a budapesti Szent István Bazilikában Erdő Péter bíboros, Esztergom-budapesti érsek átadta A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia által meghirdetett rajz- és fotópályázat díjait.

A Püspöki Konferencia által felkért szakmai zsűri országos harmadik díjban részesítette Fehér Veronikát, a Noszlopy Gáspár Általános és Alapfokú Művészeti Iskola (Kaposvári Egyházmegye) tanulójának Utolsó vacsora című rajzát.

JELESKEDTEK AZ UNIKORNI-SOKK

2018. november 20-án, kedden rendezték meg Kaposváron a Kaposvári Kodály Zoltán Központi Általános Iskola Kisfaludy Utcai Tagiskolájában a Bolyai Anyanyelvi Csapatverseny írásbeli fordulójának eredményhirdetését. A Marcali Noszlopy Gáspár Általános és Alapfokú Művészeti Iskola versenyzői szép eredményeket értek el. Az előkelő megyei második helyet szerezte meg a 8. osztályos Unikorni-sokk nevű csapat. Csapattagok: Térdig Viktória, Tóth Eszter Ágnes, Mali Gergő, Horváth Brigitta. Felkészítő tanár: Kovácsné Horváth Zsuzsanna.

MODERN GYÁRAK ÉJSZAKÁJA

Vajon mitől modern egy modern gyár? Hogyan működik, milyen technológiai megoldásokat alkalmaznak benne? Többek között ezekre a kérdésekre is választ kaphattak azok, akik ellátogattak a VIDEOTON marcali gyáregységéhez a Modern Gyárak Éjszakáján. A rendezvény 2018. november 16-án este került megrendezésre, ahol az érdeklődők közelebről is megismerkedhettek a céggel, és gyártási technológiáival.

A város intézményeibe, munkahelyeire, a Városházára is megérkezett a Télapó.

TETTÜK A DOLGUNKAT, CSENDEN, RENDBEN

Az év vége közeledtével sokan készítenek számadást az elmúlt évről, ezt tette Krajczár Ibolya is, a hulladékgazdálkodási közszolgáltatást ellátó cég ügyvezetője. Összegyűjtötte a legfontosabb kérdéseket.

- Ahogy a sportban a játéktehető, mi is úgy szeretünk dolgozni: rend legyen, de a tevékenységünk észrevétel nélkül maradjon. A szürke munkaruha színünk is ehhez a szellemiséghez igazodik. Amit a magunk részéről teljesíteni tudunk, azt a legjobb tudásunk szerint megtettük, rajtunk kívül álló okok miatt az idén mégis központi téma volt országosan is a hulladékgazdálkodás.

- Mi korbácsolta a kedélyeket?

- A számlák kiállításának a csúszása volt a legnagyobb - és a marcaliakat érintő talán egyetlen - negatívum. Ezzel az év végére utolérte magát a számlakibocsátó, a fizetési határidőket 30 napos különbségekkel állapították meg, így a díjfizetés többé-kevésbé helyreállt, a számlákat továbbra is utólagosan állítják ki, de úgy tűnik, nem lesz már ekkora feltorlódás. A szolgáltatók finanszírozásának problémái a másik terület, amiről sokat lehetett hallani a médiákban. Nem mondom, hogy ez minket nem érint, de az ügyfeleink ebből semmit sem vehettek észre. A díjbeszedők alkalmazását azért nem említem problémaként, mert ha valaki a megkapott számlát befizeti, nem is tudja, hogy ez a rendszer működik. A személyes díjbeszedőket nem a szolgáltató, hanem az állami cég alkalmazza (NHKV Zrt.), de az ügyfeleinknek tudunk arról tájékoztatást nyújtani, hogy van-e tartozása, az mennyi, milyen időszaki, így mégis érdemes e tekintetben is az ügyfélszolgálatunkhoz fordulni.

- Hogyan szemtelünk Marcaliban?

- Jól és rosszul, sokat és még többet. Jól szelektálunk, mert sok a hasznos anyag, de rosszul gondolkodunk, mert irreálisan magas a hulladékmenyiség, ezen belül a vegyesen gyűjtött hulladék mennyisége városunkban.

Mindazéppen, hogy sajnos Marcali lélekszáma évről évre kicsivel kevesebb. Érdekes módon a háztartások száma ugyanakkor nő. Ez jó, mert lehetőséget biztosít beköltözésre, fejlődőképessé a város.

- Lesz-e változás jövőre?

- Mindig kitalálunk valamit, amivel a rendszer optimálisabban, hatékonyabban működik. Ez most a lakosságot nem érinti, de a vállalkozásokat

igen. A papír hulladékot szedjük majd hétfő helyett péntekenként a céges rendszerben is, ezzel hozzákapcsoljuk a pénteki házhoz menő lakossági rendszerhez. A hulladékudvar egyre nagyobb forgalommal üzemel, ha szükséges, év közben a nyitva tartását kibővítjük. Nem tudom, meddig tartható a társasházi díjfizetésnél az önkormányzati segítség, a legtöbb városban a társasház egyben fizeti a hulladékdíjat, amiért az állami díjbeszedő társaság kedvezményt is biztosít. Hosszú távon nálunk is ez lenne a jó megoldás, de a közös képviselők partnersége ebben elengedhetetlen volna.

- Fejleszhető még a szolgáltatás Marcaliban?

- Mindig kell fejlődni, ez visz előre, a céljaink motiválnak abban, hogy holnap is felkeljünk, hogy lelkesen végezzük a munkánkat. Most már nem csak a gyűjtésre, hanem a hulladékképződés megelőzésére és a hulladékkezelés fejlesztésére is tudunk összpontosítani. A lakosság ennek az

eredményét annyira nem érzi, de ha az újrahaználási és szemléletformáló központ megnyitná a kapuit Marcaliban, annak biztosan sokan örülnének. Magam pedig kipipálhatnék egy újabb cél teljesülését, és rögtön megfogalmazhatnék egy másikat, amiért újra érdemes dolgozni. Ha mindenki azt nézi, mit lehet tenni, hol lehet fejlődni, sokkal előbbre jutunk. Ezt kívánom mindannyiunknak az új évre; minden kedves Ügyfelünknek, a kollégáinknak, partnereinknek tartalmas, eredményes jövő évet, de mindezek előtt pihenést, feltöltődést, meghitt ünnepeket!

Marcali 2019. évi gyűjtési rend:

Hulladékgyűjtési időpontok - Marcali							
2019. év							
Hónap	Papír hulladék - kék edény - gyűjtésének napja házhoz menő rendszerben	Papír hulladék gyűjtésének napja gyűjtőszigeten	Papír hulladék gyűjtésének napja nem lakossági ügyfeleinknél	Műanyag, fém, italoskarton hulladék - sárga edény - gyűjtésének napja minden ügyfeleinknél	Zöldhulladék - barna edény - gyűjtésének napja házhoz menő rendszerben	Üveg hulladék - zöld tetős sárga edény - gyűjtésének napja házhoz menő rendszerben	Üveg hulladék gyűjtésének napja gyűjtőszigeten és nem lakossági ügyfeleinknél
	PÉNTEK	PÉNTEK	PÉNTEK	HÉTFŐ	KEDD	CSÜTÖRTÖK	CSÜTÖRTÖK
Január	25.	11, 25.	4, 11, 18, 25.	7, 21.	8, 22. (Csak fenyőfa)	3, 31.	3, 17, 31.
Február	22.	8, 22.	1, 8, 15, 22.	4, 18.	5. (Csak fenyőfa)	28.	14, 28.
Március	22.	8, 22.	1, 8, 22, 29.	4, 18.	19.	28.	14, 28.
Április	19.	5, 19.	5, 12, 26.	1, 15, 29.	2, 16, 30.	25.	11, 25.
Május	17.	3, 10, 17, 24, 31.	3, 10, 17, 24, 31.	13, 27.	14, 28.	23.	9, 23.
Június	14.	7, 14, 21, 28.	7, 14, 21, 28.	10, 24.	11, 25.	20.	6, 20.
Július	12.	5, 12, 19, 26.	5, 12, 19, 26.	8, 22.	9, 23.	18.	4, 18.
Augusztus	9.	2, 9, 16, 23, 30.	2, 9, 16, 23, 30.	5, 19.	6, 20.	15.	1, 15, 29.
Szeptember	6.	6, 13, 20, 27.	6, 13, 20, 27.	2, 16, 30.	3, 17.	12.	12, 26.
Október	4.	4, 18.	4, 11, 18, 25.	14, 28.	1, 15, 29.	10.	10, 24.
November	1, 29.	1, 15, 29.	8, 15, 22, 29.	11, 25.	12, 26.	7.	7, 21.
December	27.	13, 27.	6, 13, 20, 27.	9, 23.	10.	5.	5, 19.

A vegyes hulladékot minden héten a megszokott rend szerint szedjük el. A lomb- és ártás-évenként egyszer a szögálatóval előzetesen egyeztetett időpontban lehet igénybe venni. Tájékoztatók a Helyi Ügyfeleinket szolgáló Marcali Hulladékudvar (Zrínyi-Abeggy u. 9.) a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás kérelmében igénybe vehető. Az átvétel feltételeiről tájékozódhat honlapunkon www.mtkss.hu - Hulladékudvarok menüpont alatt. A Marcali Hulladékudvar nyitvatartása: Kedd: 8-12; Szerda: 12-18; Péntek: 8-12; Szombat: közhatalon páratlan héten: 8-12; A Marcali Regionális Hulladékkezelő Központ (Marcali Csehalpusztai nyitvatartási rendje: Hétfő - Péntek: 8-10:30; Az ügyfélszolgálati iroda (Marcali, Dózsa Gy. u. 1.) nyitvatartása: Hétfő - Kedd: 8-16; Szerda: 8-20; Csütörtök - Zárva: Péntek: 8-13; Ha a gyűjtés napja ünnepnapra esik, akkor a szolgáltatást az ünnepnapon biztosítjuk.

MEGHÍVÓ

Szeretettel várjuk Önt
a Calypso Kórus
karácsonyi koncertjén!

Közreműködnek:
a Calympa Énekegyüttes,
a Diótörő Fuvolakvintett
(tagjai: Fehér Melissza, Horváth Gerda,
dr. Lárís Liliána, Sasfalvi Gábor,
Vincze Fanni)
és a Marcali 3 Tenor

2018. december 22. 18.30

Marcali,
Gyümölcsösölő Boldogasszony Plébániatemplom

Pódium Színház

**Álom, mit
nem láttak még**

Újévi koncert

A legismertebb magyar operettek
Kálmán Imre, Lehár Ferenc,
Eisenmann Mihály
és Fényes Szabolcs tollából.

Vérpezsdítő újévi operett gála!
Köszöntsük együtt az újévet!

Vidám műsor minden korosztály számára.

Szereplők: Pódium Színház művészei
Bednai Natália, Palotás Ágnes, Ott József

2019 január 25. 19:00 óra
Marcali Városi Kulturális Központ

Jegyár: 2.200 Ft
Jegyinformáció: 85/510-448

*Boldog, békés Karácsonyi Ünnepeket
és sikerekben gazdag új esztendő-t kívánunk!*

Duna House Marcali Iroda
Mika László

 DUNA HOUSE

MARCALI NAPLÓ - ÖNKORMÁNYZATI MAGAZIN

Felelős kiadó: Marcali Város Önkormányzata
Felelős szerkesztő: Horváthné Csoszó Gyöngyi
Nyomdai előkészítés: Győri Szabolcs
Nyomdai kivitelezés: Domonkos Nyomda, Marcali

Fotók: Vágó Zoltán, Zsirai Tibor
Pédányszám: készült 5000 példányban.

Ingyenes kiadvány.
Nyilvántartási szám: 831268
ISSN szám: 2416-0539

A következő szám 2019. január utolsó napjaiban kerül terjesztésre.